234379 ـ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھاغا قولىڭىز ئۇزۇلۇپ كەتسۇن دەپ دۇئا قىلغانمۇ؟

سۇئال

مەن 16 ياشقا كىرگەن مۇسلىمە قىز، ئاللاھ تائالاغا چەكسىز مەدھىيەلەر بولسۇنكى، شىئەلەرنىڭ شەك ـ شۈبھىلىرىگە رەددىيە بېرەلەيمەن، لېكىن ئۇلار ماڭا مەن رەددىيە بېرەلمەيدىغان بىر ھەدىسنى بايان قىلدى، ئۇ بولسىمۇ: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھاغا قولىڭىز ئۇزۇلۇپ كەتسۇن دەپ بەددۇئا قىلغانلىق توغرىسىدىكى ھەدىس بولۇپ، بۇ ھەدىسنىڭ چۈشەندۈرۈلۈشى قانداق؟، بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

تەپسىلى جاۋاپ

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا،ئائىلە ـ تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابى كىراملارغا ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

بىرىنچى: بىر قانچە ھەدىس تويلاملىرىدا ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ ۋەقەلىكى توغرىسىدىكى سەھىھ ئىسناد بىلەن ھەدىسلەر بايان قىلىنغان. ئىمام مالىك رەھىمەھۇللاھ مۇسنەدتە (40/303) ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھادىن نەقل قىلغان ھەدىستە ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا مۇنداق دەيدۇ: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مېنىڭ يېنىمغا بىر ئەسىرنى ئېلىپ كىردى، مەن ئۇنىڭ بىلەن ئويۇن قىلسام ئۇ چىقىپ كەتتى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام يېنىمغا كىرىپ: ئەسىر نىمە ئىش قىلىۋاتىدۇ؟ دېدى، مەن: ئاياللار بىلەن بىرلىكتە ئۇنىڭغا ئويۇن قىلساق ئۇ چىقىپ كەتتى دېدىم، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: نىمى ئۈچۈن ئۇنداق قىلدىڭىز؟،ئاللاھ تائالا قولىڭىزنى ئۈزىۋەتسۇن! دېدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام چىقىپ كىشىلەرگە ئەھۋالنى بىلدۈردى، ئۇلار ئۇ ئەسىرنى ئىزدەپ تېپىپ كەلدى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مېنىڭ يېنىمغا كىرگەندە مەن قوللىرىمنى ئۆرۈپ ـ چۆرۈپ ئولتۇراتتىم، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: نىمە بولدى؟ نىمە قولىڭىزنى ئۆرۈپ ـ چۆرۈپ ئولتۇرىسىز؟ دېدى. مەن: سىلە ماڭا دۇئا قىلدىلا، مەن قايسى قولۇم ئۈزۈلۈپ كىتىدىغاندۇ دەپ قوللىرىمغا قاراۋاتىمەن دېدىم، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئاللاھ تائالاغا ھەمدۇ ـ سانا ئېيتقاندىن كېيىن قولىنى كۆتۈرۈپ دۇئا قىلىپ: ئى ئاللاھ! مەن ئىنسان، باشقا ئىنسانلار ئاچچىقلانغاندەك ئاچچىقلىنىمەن، ھەر قانداق مۆمىن ئەر ياكى ئايال ئۈچۈن ئاچچىقلاپ دۇئا قىلغان بولسام، ئۇ دۇئانى شۇ كىشى ئۈچۈن پاكلىق ۋە رەھمەت قىلغىن، دېدى. بۇ ھەدىسنىڭ ھېچ قايسى ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانى ئەيىپلەيدىغان بىرەر مەنانى ئىپادىلىمەيدۇ، بۇنىڭ دەلىلى:

1ـ بۇ ۋەقەلىكتە ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ۋە باشقا ھېچ بىر كىشىنى دىندا ۋە ئەقىداۋىلىق جەھەتتە ئەيىپلەيدىغان بىرەر سۆزنىمۇ تاپقىلى بولمايدۇ، بۇ ۋەقەلىكنى ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ئۆزى خەۋەر بەرگەن، بۇ پەقەت ئادەتتىكى شۇنداق بىر ۋەقە، بۇنىڭدا ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ دىنىغا ئالاقىدار بولغان ھېچ ئىش يوق.

2–بۇ ۋەقەلىكتە ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ ئارتۇقچىلىقى بايان قىلىنىدۇ، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام بۇ ۋەقەلىكتە ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ئەنسىرىگەن دۇئانىڭ ئورنىغا بىرىلىدىغانرەھمەت، پەزىلەت ۋە گۇناھتىن پاك بولۇشتىن ئىبارەت مۇكاپاتنى بايان قىلىپ بەرگەن. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام بۇ ۋەقەلىكنىڭ ئاخىرىدا: ئى ئاللاھ! مەن ئىنسان، باشقا ئىنسانلار ئاچچىقلانغاندەك ئاچچىقلىنىمەن، ھەر قانداق مۆمىن ئەر ياكى ئايال ئۈچۈن ئاچچىقلاپ دۇئا قىلغان بولسام، ئۇ دۇئانى شۇ كىشى ئۈچۈن پاكلىق ۋە رەھمەت قىلغىن، دېگەن.

3– بۇ ھەدىستە مۆمىنلەرنىڭ ئانىسى بولغان ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ئۈچۈن چوڭ خوش–خەۋەر بايان قىلىنغان، ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ ئاللاھ تائالانىڭ ھوزۇرىدا كامىل مۆمىن ئىكەنلىكى ئىسپاتلانغان، چۈنكى پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ھەدىسنىڭ ئاخىرىدا: ئى ئاللاھ! ھەر قانداق مۆمىن ئەر ياكى ئايال ئۈچۈن ئاچچىقلاپ دۇئا قىلغان بولسام، ئۇ دۇئانى شۇ كىشى ئۈچۈن پاكلىق ۋە رەھمەت قىلغىن، دېگەن.

4– پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ھەدىستە ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ بۇ بەددۇئاغا لايىق ئەمەسلىكىنى ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھاغا شەرئى سەۋەپ بىلەن بەددۇئا قىلمىغانلىقىنى بايان قىلدى. شۇنداقلا بۇ دۇئانى پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئۆزىنىڭ ئىنسانلىق تەبىئىتى بىلەن قىلغان، شۇنىڭ ئۈچۈن مەزكۇر بەددۇئادىن كېيىن، ئاللاھ تائالاغا دۇئا قىلىپ بۇ دۇئانى ئۇلار ئۈچۈن رەھمەت ۋە پاكلىق قىلىپ بېرىشىنى تىلىگەن.

ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ئۈچۈن قىلىنغان بىرىنچى دۇئا ئىجابەت قىلىنمىغان، چۈنكى ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ قولى كېسىلمىگەن، دۇئادا بايان قىلىنغان ھېچ نەرسە بولماستىن ئاللاھ تائالا رازى بولغان ھالەتتە ۋاپات بولغان. ھەدىسنىڭ ئاخىرىدا ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ئۈچۈن ياخشىلىق تىلەپ دۇئا قىلىنغان، مانا بۇ ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ ئىمانىنىڭ كامىل ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان بىشارەتتۇر.

بىزنى ھەيران قالدۇرىدىغان شۇنداق كىشىلەر باركى، ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا پەزىلىتى، ئارتۇقچىلىقى،
پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ پەقەت پاك نەرسىنى ياخشى كۆرىدىغانلىقى، شۇنىڭ ئۈچۈن ھەممىدىن ئۇنى بەك ياخشى كۆرىدىغانلىقى توغرىسىدا نۇرغۇن ھەدىسلەر بايان قىلىنغان تۇرۇغلۇق، ئۇلار ھەقىقەتتە ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ ئالاھىدىلىكى بايان قىلىنغان مۇشۇنداق ھەدىسلەرنى كەلتۈرۈش ئارقىلىق ئۇنىڭ مەرتىۋىسىنى چۈشۈرۈشكە ئۇرۇنىدۇ.

ئىككىنچى: دىققەت قىلىش مۇھىم بولغان ئىشلاردىن، ئازغۇنلار بىلەن مۇنازىرە قىلىشقاندا، ئۇلارنىڭ شەكلىك پىكىرلىرىنى ئاڭلىغان ۋاقىتتا ئۇلارغا پەقەت شەرئى ئىلىملەرنى ياخشى بىلگەن، مۇشۇنداق شۈبھىلەرگە رەددىيە بېرىشكە قادىر بولالايدىغان كىشىلەر مۇنازىرە قىلىشى كېرەك. شەرئى ئىلىمدىن تولۇق مەلۇماتى بولمىغان كىشىنىڭ ئازغۇن كىشىلەرنىڭ سەپسەتىلىرىگە قۇلاق سېلىشى ۋە ئۇلار بىلەن مۇنازىرە قىلىشى توغرا بولمايدۇ.

سەلەپ ئالىملىرىدىن بىدئەتچىلەر ۋە ئازغۇن كىشىلەر بىلەن بىر سورۇندا ئولتۇرۇش ۋە ئۇلارنىڭ سەپسەتىلىرىگە قۇلاق سېلىشتىن

چەكلىگەنلىكى توغرىسىدا نۇرغۇن ئەسەرلەر بايان قىلىنغان. شۇنىڭ ئۈچۈن سىزنىڭ يىشىڭىز ۋە ھازىرقى ئەھۋالىڭىز، دىنى بىلىملەرنى ۋە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ سۈننەتلىرىنى ئۆگىنىشكە بۇ يولدا مۇستەھكەم تۇرۇش ئۈچۈن تىرىشچانلىق قىلىشقا بەك مۇۋاپىق كېلىدۇ، بىدئەتچى ئازغۇنلاردىن يىراق بولۇڭ، ئۇلارنىڭ سەپسەتىلىرىگە قۇلاق سالماڭ، سىز ئۇلارنىڭ سەپسەتىلىرىگە تولۇق رەددىيە بەرگىدەك ئىلىمـمەرىپەت ھاسىل قىلغانغا قەدەر ئۇلار بىلەن مۇنازىرە قىلىشماڭ.

ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچى ئاللاھ تائالادۇر.